

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 642

van **ADELINE BLANCQUAERT**

datum: 31 maart 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Jaarverslag 2021-2022 Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC) - Werking Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVb)

In het recentste jaarverslag van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges (DBRC) schetste de Eerste Voorzitter een positief beeld van de door onze Vlaamse bestuursrechtscolleges geleverde prestaties tijdens het gerechtelijk jaar 2021-2022.

Toch kan er in deel 2 van het verslag een aantal opmerkelijke zaken worden vastgesteld wat betreft de data die verstrekt worden met betrekking tot de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

Nadat het aantal ingeleide annulatieprocedures tussen 2010 en 2015 stelselmatig daalde, valt het op, zoals ook de Eerste Voorzitter opmerkt, dat er vanaf het gerechtelijk jaar 2015-2016 stelselmatig opnieuw meer verzoekschriften in de vernietigingsprocedure worden ingediend. Meer zelfs, tijdens het gerechtelijk jaar 2021-2022 werd de kaap van 1000 dossiers overschreden.

Een andere vaststelling is dat de RvV tijdens het gerechtelijk jaar 2021-2022 in de vernietigingsprocedure 628 dossiers ontvankelijk heeft verklaard en ten gronde beoordeeld heeft. In 353 van die 628 dossiers (= 56%) heeft de RvV de bestreden overheidsbeslissing vernietigd. Wat daarbij opvalt, is dat maar liefst 291 van de 353 annulatiearresten een kaduuk bevonden beslissing van een (deputatie van een) provincie als voorwerp hebben. 39 andere dossiers hebben betrekking op een door een gewestelijke entiteit genomen beslissing of hebben een beslissing van een lokaal bestuur als voorwerp.

Nog opmerkelijk is dat het percentage dossiers dat vernietigd wordt, jaar na jaar blijft schommelen rond hetzelfde percentage. Vlaamse overheidsinstanties lijken met andere woorden niet te leren uit hun fouten, en stelselmatig fouten in hun beslissingsprocedures te blijven maken. Bovendien blijkt dat in de schorsingprocedure tijdens het gerechtelijk jaar 2021-2022 in maar liefst 21% van de dossiers de schorsing effectief werd bevolen door de RvV, wat er in deze dossiers op wijst dat de overheid een dermate foutieve ingrijpende beslissing uitvaardigde dat het eruit voortvloeiende nadeel geacht werd zeer moeilijk herstelbaar te zijn.

Verder is het heuglijk om vast te stellen dat de doorlooptijden voor standaarddossiers blijven dalen; in de schorsingsprocedure gemiddeld 4 maanden en in de vernietigingsprocedure gemiddeld 12 maanden. Toch lijkt de RvV nog steeds jaar na jaar een aantal oude dossiers mee te blijven slepen die maar niet opgelost lijken te raken. Het betreft vijf dossiers uit het gerechtelijk jaar 2016-2017, twee dossiers uit het

gerechtelijk jaar 2017-2018, dertien dossiers uit het gerechtelijk jaar 2018-2019 en 24 dossiers uit het gerechtelijk jaar 2019-2020 waarvan de doorlooptijd intussen een op het eerste gezicht onaanvaardbare doorlooptijd van 2 jaar of meer bedraagt.

Tot slot blijkt uit het jaarverslag dat ook de RvV niet onfeilbaar is en fouten maakt. Tot op 31 augustus 2022 werden over alle werkjaren heen 593 cassatieberoepen tegen de RvV-arresten ingesteld bij de Raad van State - afdeling bestuursrechtspraak (RvSt). In 524 dossiers sprak de Raad van State intussen al een cassatie-arrest uit, waarbij in maar liefst 82 dossiers (= 15,64%) het RvV-arrest werd vernietigd.

1. Hoe verklaart de minister de stelselmatige toename van annulatieprocedures sinds het gerechtelijk jaar 2015-2016, met opnieuw de overschrijding van de kaap van meer dan 1000 dossiers tijdens het voorbije gerechtelijk jaar? Vanaf welk aantal ingeleide vernietigingsprocedures dringt zich een uitbreiding van het personeelskader en het aantal bestuursrechters op om deze workload binnen de DBRC en de RvV, alsook de doorlooptijden van deze dossiers onder controle te houden?
2. Op welke wijze zal de minister, in samenspraak met de overige leden van de Vlaamse Regering, de 'foutenlast' bij zowel de gewestelijke entiteiten als bij de lokale besturen en inzonderheid de provincies wanneer deze laatste Vlaamse taken van medebewind uitvoeren, terugdringen zodat er op alle niveaus op termijn hopelijk stelselmatig steeds minder foutieve en kaduke overheidsbeslissingen zullen worden uitgevaardigd die vatbaar zijn voor vernietiging door de RvV? Op welke wijze kan de interne kwaliteitscontrole op de overheidsbeslissingen die door de gewestelijke entiteiten worden uitgevaardigd volgens de minister verbeterd worden, en welke initiatieven zal ze op dit punt nemen?
3. Kan de minister schematisch weergeven om welke reden(en) de hangende dossiers voor de RvV wat betreft de gerechtelijke jaren 2016-2017 (5), 2017-2018 (2), 2018-2019 (13) en 2019-2020 (24) tot op heden nog steeds niet werden beslecht? Dringen zich ondersteunende maatregelen op om de RvV alsnog in staat te stellen om deze dossiers ten gronde te kunnen behandelen en op korte termijn een einduitspraak uit te kunnenvaardigen? Zo ja, welke?
4. Kan de minister, wat betreft de 82 dossiers waarin de Raad van State ingevolge de ingestelde cassatieprocedure een eindarrest van de RvV vernietigde, schematisch weergeven op welke cassatiegronden de vernietiging in die cassatie-arresten werd bevolen? Wat is het standpunt van de minister m.b.t. de huidige 'foutenlast' van de RvV, acht zij een percentage van 15,64% vernietigingen van alle RvV-eindarresten waartegen cassatieberoep wordt ingesteld al dan niet aanvaardbaar? Op welke wijze kan de interne kwaliteitscontrole op de eindarresten die door de RvV worden uitgevaardigd, volgens de minister verbeterd worden met het oog op het terugdringen van het aantal gegrond bevonden cassatie-arresten, en welke initiatieven zal ze op dit punt nemen?

ANTWOORD

op vraag nr. 642 van 31 maart 2023

van **ADELINE BLANCQUAERT**

1. Vanaf het werkjaar 2015-2016 worden er inderdaad stelselmatig meer verzoekschriften in de vernietigingsprocedure ingediend. Enkel in het werkjaar 2019-2020 was er een knik in de stijgende curve van de dossierinstroom. Door de investeringen in onder meer het personeelskader verminderen de doorlooptijden stelselmatig.
2. Ik wil in deze niet zomaar spreken over "foutenlast" of "kaduke overheidsbeslissingen". De vernietiging van een beslissing kan om verschillende redenen uitgesproken worden. Of dit telkens "kaduke" of "foute" beslissingen zijn, vereist een grondige analyse van de vernietigingsgrond en van de (wijzigende) rechtspraak.
3. De werkvoorraad van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is volgens de informatie aangereikt door de DBRC voor de meerderheid beperkt tot de tijdens de twee laatste werkjaren ingediende beroepen die, omwille van de decretale proceduretermijnen, ofwel nog in één of andere fase van de administratieve procedure terug te vinden zijn, ofwel klaar zijn om opgeroepen te worden voor behandeling tijdens een openbare zitting.

Een beperkt aantal dossiers die ingediend zijn tijdens vroegere werkjaren zijn daarnaast ook nog hangende. Intussen is dat aantal op dag van vandaag gekrompen tot 21 zaken:

<i>Werkjaar</i>	<i># jaarverslag 2021-2022</i>	<i># op datum 14/4/2023</i>
2016-2017	5	4
2017-2018	2	2
2018-2019	13	6
2019-2020	24	9
<i>Totaal</i>	<i>44</i>	<i>21</i>

De redenen waarom deze 21 dossiers nog hangen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen zijn in de meerderheid van de gevallen te verklaren door externe factoren, zoals:

- een strafzaak over stukken in het dossier bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen, die de procedure bij de Raad pauzeert omdat men op het resultaat ervan moet wachten;
- soms vragen procespartijen zelf een uitstel van de behandeling van een dossier om te trachten onderling via onderhandelingen een akkoord te bereiken, niet alleen over het jurisdictionele geschil, maar vaak ook over het onderliggend conflict;
- wanneer de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak, een arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen verbreekt, dient de Raad voor Vergunningsbetwistingen het dossier opnieuw te behandelen en te beoordelen;
- het dossier is onlosmakelijk verbonden met een beslissing door een andere instantie die eerst genomen dient te worden, vooraleer de Raad voor Vergunningsbetwistingen kan oordelen over de beslissing die bij de Raad bestreden wordt.

Daarnaast hangen deze dossiers meestal samen, zoals bijvoorbeeld de 4 nog hangende dossiers die zijn ingediend tijdens het werkjaar 2016-2017 én 3 dossiers die ingediend

zijn tijdens het werkjaar 2018-2019, die allemaal betrekking hebben op één en hetzelfde geschil.

4. Een uitspraak van de Raad voor Vergunningsbetwistingen is vatbaar voor een cassatieberoep bij de Raad van State, afdeling bestuursrechtspraak.

Uit het jaarverslag van de DBRC over de werkzaamheden tijdens het werkjaar 2021-2022 blijkt dat dit cassatieberoep een rechtsmiddel is dat slechts uitzonderlijk wordt gebruikt door procespartijen. Op 31 augustus 2022 zijn in totaal tegen alle uitspraken van de Raad voor Vergunningsbetwistingen 593 cassatieberoepen aangetekend bij de Raad van State tegenover de 10.710 dossiers die de Raad voor Vergunningsbetwistingen op diezelfde datum heeft afgesloten.

De Raad van State heeft slechts in 82 van deze dossiers (0,8%) het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen vernietigd.

Ik kan niet schematisch weergeven op welke cassatiegronden de Raad van State geoordeeld heeft. Dit vergt opnieuw een grondige analyse van de rechtspraak.